

Viering van het leven van Trude Hijink

Lieve mensen

Hoe vreemd hier met zo weinigen bijeen te zijn vanmiddag. Nu we afscheid nemen van Trude. Vorige week gestorven na zo'n lang leven. Waar ieder van ons zich natuurlijk een afscheid bij had gedacht in ruimer gezelschap. Maar door het virus en uit veiligheidsoverwegingen zijn we in heel kleine kring. Met Froukje en een zwangere Noor en Helmi en Anne. Vier maar die vandaag aanwezig kunnen zijn en toch heet ik er nog veel meer welkom: u allemaal, familie en dierbaren van Trude die op afstand hierbij zijn via de streaming, of wellicht zelfs pas achteraf zullen deelnemen aan wat we vandaag zullen zeggen om recht te doen aan haar lange leven. Jullie allen die we hier toch bij denken vandaag, aanwezig in het hart en in gedachten verbonden met ons hier en met Trude allermeest.

Welkom zoon Hein in Zwitserland, Welkom andere familieleden die het een lief ding was geweest hier te zijn. Kinderen en man van Helmi die thuis bleven. Neven en nichten, weet je erbij. Nu we afscheid nemen van Trude. Ieder die een stukje vertegenwoordigt van wie zij geweest is, in ieder contact weer op een andere manier betekenis gekregen.

Zelf kwam ik, Juut Meijer, bij Trude als pastor van de Dominicuskerk. Een eigentijdse, open gemeenschap die nieuwe wegen zocht, die haar decennialang zo lief was, waar ze vriendschappen sloot die bleven tot het einde en menigeen haar bezoeken bleef tot in Haarlem aan toe.

De Dominicus waar zij op de achterste banken zat, want daar kon ze beter luisteren zei ze. Om te genieten van de woorden en de liederen die ze thuis dikwijls nog nalas en die tot menig gesprek leidden, over wat haar aansprak of waar ze juist twijfels over had. Wat ze kon geloven en wat niet meer, zoals het voor ons allemaal is. Veel veranderd, veel achtergelaten. Het gaat daar altijd over het hele leven kon ze zeggen en zo is het ook.

Zo zat zij daar. Altijd zonder Jan, die een enkele keer wel eens kwam, maar niet vaak, want Jan was socialist en Trude was er trots op. Maar in de Dominicus konden geloofserfgoed en socialisme ook heel goed hand in hand gaan en dat sprak haar aan. Het engagement, de vrijzinnige geest, de open mind. Een plek waar je na kon denken over het leven en de wereld en over jezelf. Op een wereldse seculiere manier en toch diepte die Trude zocht met haar grote gevoel voor taal en verbeelding, literatuur en poezie, voor verleden en eigentijdsheid, voor Maria en zelfs oude Marialiederden die we daar helemaal niet zingen, zoals 'Gebenedijt zijt Gij', dat ze met Mart als hij uit de Dominicus op bezoek kwam zingen kon – *gebenedijt*, kon ze dan zeggen – wat een mooi woord is dat toch – evengoed als ze genieten kon van de taal van Huub Oosterhuis of "de zachte krachten zullen zeker winnen" van Henriette Roland Holst – of "een woord dat eeuwiglijk kan duren" van Vasalis.

Alles met de fijngevoeligheid die haar eigen was. Toen ze niet meer komen kon, kon ze het missen: de aanwezigheid, gemeenschap die toch zo bijzonder is in zo'n kerk. Waarin je niet d met iedereen altijd praat, maar toch zo'n verbondenheid ervaren kunt zoals je niet gauw ergens anders ervaart. Met ieder je plek. Dat ieder mens ertoe doet, hoe we ook leven, van welke achtergrond ook. Zoals ze dat ook ervaren kon met burens in de Japiksestraat.

Ik heb haar met veel plezier bezocht. Vroeger toen Jan er nog was en er altijd een levendig gesprek was, over boeken en filosofen van de Achterhoek tot Amsterdam. Doorspekt van humor en interesse, van twee mensen die ontzettend veel van elkaar gehouden moeten hebben. Later met Trude alleen, toen gesprekken altijd enigszins kringsgewijs verliepen. Alsof je spiraalsgewijs telkens bij een niveau dieper kwam. In kringen en lagen van 'hoe gaat het' naar het alledaagse, naar de krant. Van belangstelling voor jou, naar haar kinderen en kleinkinderen, die ze zo graag zag of telefonisch sprak, niet zonder trots. Van haar eigen zoeken in het leven op haar eentje, wat ze bewonderenswaardig deed naar Jan, die haar onafscheidelijke dagelijkse gesprekspartner bleef.

Voor Trude die een begaafde vrouw was en van veel markten thuis was er altijd wel iets te bepraten. Twee dingen wil ik nog noemen. Het eerste heeft te maken met haar liefde voor Latijn en Grieks en hoe we meer dan eens op de aoristus kwamen, een mooie tijdsuitdrukking vond ze dat, in het Grieks. Dan werd ze een echte filosoof en ging het over de tijd. Ik wil het jullie niet onthouden, want ik denk dat het tekenend is voor hoe ze dacht. Dat er in het Grieks tijd is die voorbij gaat en tijd die duurt. Dat er verleden tijd is die echt geweest is en voorbij, maar ook verleden tijd die iets begon en die voortduurt. Ik kon haar dan vertellen dat er in het Hebreeuws ook zoiets is: een imperfectum dat ooit begon maar nog gaande is, nog niet voorbij. Dat vond ze geweldig, dat mensen zulke dingen bedenken. 'Zo mooi, dat iets is begonnen, maar nog niet gestopt'. Dan hadden we zomaar aan de hand van de taal zo'n gesprek. Dat iets dat eenmaal begonnen is nog niet gestopt hoeft te zijn. Het moet iets te maken hebben gehad met haar gevoel voor mystiek, haar gelaagde ziel, verwondering over leven waar altijd meer in zit dan je eerst ziet. Een religiositeit waarvoor ze intelligent genoeg was om die te bevragen, maar die ook waarde voor haar had. Dat sommige dingen niet te bevatten zijn: begonnen maar nog niet gestopt... Zoals ook haar Jan bleef - ook niet gestopt, zo geloofde ze, zonder precies te weten hoe of wat.

Bij Trude hoefden de eindjes niet altijd aan elkaar geknoopt te worden. Niet op alles een antwoord te zijn. Alsof het leven dan nog iets in petto heeft.

Een mooi moment was ook toen ik haar de eerste keer bezocht in Spaar en Hout. Waar ze nadat ze me zo wat details had aangewezen van het Art Deco daar, het houtwerk, de vleugel, het uitzicht, het glas in lood, zei: "ja, mooi he? Ik ben hier ook heel graag. In dat andere huis (de Emmahof dus), wat zal ik zeggen: daar wás ik. Hier wóón ik. Ja, ja, zei ze: hier wóón ik". Alsof ze terwijl ze het zei de impact voelde van het verschil. Alsof er iets begonnen was, dat nog even zou kunnen duren. Sommige mensen hebben dat: altijd nog wel verrast kunnen worden, nooit verstoken van de gedachte dat wat eenmaal begonnen is op een of andere manier ook wel zal zijn.

Dat zij wonen mag in altijddurend licht.

Juut Meijer